

Svarshäfte

Innehållsförteckning

Norra ishavet

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10

Medelhavet

1	2	3	4	5
11	12	13	14	15

Östersjön

1	2	3	4	5
16	17	18	19	20

Svarta havet

1	2	3	4	5
21	22	23	24	25

Atlanten Engelska kanalen / Nordsjön

1	2	3	4	5
26	27	28	29	30

• • • Introduktion • • •

I det här häftet hittar du en ordlista och utfallen av de beslut som ditt lag fattar under spelet.

Varje gång ditt lag väljer ett alternativ på ett uppdragskort kan du slå upp utfallet i det här häftet. Kontrollera sidnumret på kortet och gå till motsvarande sida. Leta sedan upp beslutet ni fattade och se hur många poäng ni vann eller förlorade på de fyra pelarna:

 Biologisk mångfald (fisk)	 Social rättvisa (våg)
 Ekonomi (börs)	 Hälsa (hjärta)

Flytta era pjäser upp eller ner på pelarna på spelplanen utifrån de poäng som visas.

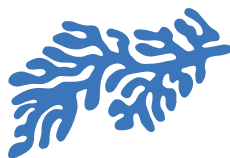
Varje utfall har en kort förklaring — ta en stund och läs den tillsammans med ditt lag. Det hjälper er att förstå hur ert val påverkar och att planera era nästa drag.

Kolla utfallen först efter att ni fattat ert beslut — inget tjuvkikande! (Om inte din karaktär har en särskild förmåga som tillåter det ...)

Om du ser ett fetstilt ord på ett kort hittar du dess definition i ordlistan. Läs den högt så att alla i laget lär sig vad det betyder.

Definitioner

Hitta definitionen av
de fetstilta orden nedan:

Algblomning:

En snabb och kraftig tillväxt av alger som sker när för mycket näringsämnen, som gödningsmedel, hamnar i vattnet. Dessa blomningar kan färga vattnet grönt, förbruka syre och ibland frigöra skadliga gifter.

Vattenbruk: Kallas även

fiskodling. Vattenbruk innebär att man föder upp fisk, skaldjur eller havsväxter som tång i tankar eller inhägnade områden i havet. Det används för att producera fisk och skaldjur utan att bara förlita sig på vildfångad fisk.

Barlastvatten: Barlast-

vatten är havsvatten som ett fartyg pumpar in för att bibehålla säkra förhållanden under gång. Det förbättrar båtens stabilitet och framdrift genom att kompensera för förändringar i lastens vikt.

Påväxt: Detta sker

när små växter, djur eller mikroorganismer (som havstulpaner eller alger) fastnar på fartyg, bojar eller andra undervattensytor. Det kan skada utrustning och bidra till att

sprida invasiva arter från en plats till en annan.

Bifångst: Havsdjur som fångas av misstag när fiskare försöker fånga något annat. Det kan vara delfiner, sköldpaddor, ungfisk eller andra oönskade arter. Att minska bifångsten hjälper till att skydda livet i havet.

Karbonat: Ett naturligt kemiskt ämne som finns i snäckskal, korall och sten. Många havsdjur använder det för att bygga sina skal och skelett. Det bildas när koldioxid (CO₂) blandas med vatten i havet.

Medborgarforskning: Detta är när medborgare samlar in eller studerar information och agerar tillsammans. Det kan handla om att räkna fåglar, mäta nederbörd, plocka plast på stränder eller registrera observationer av maneter.

CO₂: En gas som förekommer naturligt. Den är färglös och luktfri. Växter behöver den för att växa, men för mycket CO₂ i luften fångar värme och orsakar klimatförändringar. En del av den

tas också upp av havet, vilket kan förändra vattnets kemi.

🍌 **Ekosystemtjänster: De**

nyttor som naturen ger oss gratis, som ren luft och rent vatten, frisk jord, fisk att äta och skydd mot översvämningar. Våtmarker, skogar och hav ger alla värdefulla tjänster som hjälper människor och planeten.

🍌 **Övergödning: Detta är vad som**

händer när för mycket näringsämnen (främst från jordbruksavrinning eller avlopp) hamnar i sjöar eller hav. Det orsakar algblooming, tar bort syre från vattnet och kan döda fisk och andra havsdjur.

🍌 **Gödselavrinning: När**

överskott av gödsel som används på gårdar sköljs bort av regn ut i floder, sjöar eller havet. Det kan ge för mycket näringsämnen i vattnet, vilket får alger att växa för snabbt. Algerna kan blockera solljus och förbruka syre, vilket skadar fisk och andra djur.

🍌 **Kläckeri: En plats där** fisk eller skaldjur föds upp tills de är starka nog att överleva i det vilda eller på fiskodlingar. Kläckerier hjälper till att stödja fiskbestånd och vattenbruksföretag.

🍌 **Jod: Ett mineral som** människokroppen behöver i små

mängder för att hålla sig frisk. Det hjälper kroppen att bilda viktiga hormoner och finns ofta i fisk och skaldjur, mejeriprodukter och joderat salt.

🍌 **Moratorium: Ett tillfälligt**

stopp av en verksamhet, ofta för att skydda naturen eller ge tid att studera ett problem. Ett fiskemoratorium innebär till exempel att ingen får fiska en viss art under en tid, så att beståndet kan återhämta sig.

🍌 **Selektiva fiskeredskap:**

Fiskeredskap eller nät utformade för att bara fånga vissa arter eller storlekar av fisk. Det hjälper till att skydda ungfisk och andra havsdjur som inte är avsedda att fångas, vilket gör fisket mer hållbart.

🍌 **Sköldkörtel: En liten körtel** i halsen som bildar hormoner som styr kroppens energi, tillväxt och ämnesomsättning (hur kroppen använder mat som energi). Den behöver jod för att fungera ordentligt.

🍌 **Zoonos (eller zoonotisk sjukdom): Sjukdomar som** kan spridas mellan djur och människor. Vissa av dessa sjukdomar kan komma från att äta osäker fisk och skaldjur eller från kontakt med sjuka djur. Att övervaka dem hjälper till att skydda både människor och djurliv.

Norra ishavet

1

1 Du investerar i miljömärkningar för att sälja till klimatmedvetna kunder.

+1

Miljömärkningar främjar hållbara fiskemetoder som skyddar livet i havet.

+1

Du kan tjäna mer på att sälja till miljömedvetna konsumenter, men att bli certifierad kostar mycket.

-1

Större företag kan gynnas mest, eftersom de har råd med de extra kostnaderna för certifiering.

-

Ingen större påverkan på hälsan.

2 Du behåller bränslesubventioner så att fisket i Norra ishavet förblir konkurrenskraftigt.

-1

Högre CO2-utsläpp och överfiske kan skada havsdjur och deras livsmiljö.

+1

Hjälper lokala fiskare direkt och skyddar jobb

+1

Stödjer samhällen som är beroende av fiske i Norra ishavet.

-1

Högre CO2-utsläpp kan skada miljön och människors hälsa på sikt.

3 Du avvecklar bränslesubventioner gradvis och hjälper till att gå över till renare fisketeknik.

+2

Att minska utsläpp och fisketryck hjälper till att skydda havet.

-1

Det är dyrt att gå över till renare teknik, så vinsterna kan sjunka till en början.

-1

Små företag och fiskare kan få det svårt om de inte får hjälp att ha råd med nya redskap.

+1

Renare fiske betyder renare luft och färre miljörisker.

1 Du skyddar vildlaxens livsmiljöer och gör fiskereglerna striktare.

+2

Att skydda livsmiljöer hjälper vildlaxbeståndet att växa och avlastar flodernas ekosystem.

-1

Striktare regler betyder färre chanser att fiska denna värdefulla art, som är en grundpelare i Norra ishavets ekonomi.

-1

Mindre eller traditionella fiskare kan förlora mer än större företag.

+1

Detta bevarar tillgången till en populär och nyttig vildfrågad födokälla över tid.

2 Du höjer fiskekvoterna medan det fortfarande finns tillräckligt med vildlax.

+2

Mer fiske påskyndar förlusten av vildlax och ökar stressen på ekosystemen.

+1

Bra för fiskenäringen — för tillfället.

-2

Kortsiktiga vinster kan skada framtiden för samhällen som är beroende av lax.

-1

Vildlax kan bli svårare att hitta i framtiden, trots att den är en nyttig födokälla.

3 Du investerar i laxkläckier och i att restaurera floder för att hjälpa laxbestånden att växa.

+1

Kläckerier och restaurering av floder hjälper vildlaxen, men kan påverka dess genetiska mångfald om det inte sköts väl.

+1

Detta skapar lokala jobb och stödjer fisket på lång sikt.

+1

Detta hjälper samhällen som är beroende av lax att behålla tillgången till den över tid.

+1

Friska floder förbättrar vattenkvaliteten och minskar parasittrycket.

1 Du anpassar fiskeregler och kvoter för att fånga nya fiskarter.

+1

Att fånga nya arter ansvarsfullt skyddar inhemska arter och bevarar balansen i ekosystemet.

+2

Nya sorters fisk ger nya affärer och stödjer fiskejobb.

+1

Hjälper samhällen som är beroende av fiske att hitta nya inkomster när fiskbestånden förflyttar sig.

+1

Fler val av fisk och skaldjur kan förbättra kosten.

2 Du fokuserar på att skydda inhemska arter i Norra ishavet.

+1

Att skydda inhemska arter håller Norra ishavets ekosystem starkt.

-1

Att begränsa vad som får fångas kan skada ekonomin för tillfället.

-1

Det kan drabba traditionella fiskesamhällen hårdast om det inte finns extra stöd.

+1

Håller lokala, nyttiga födokällor tillgängliga.

2 Du försöker samarbeta med andra länder för att förhindra överfiske och konflikter.

+1

Länder som samarbetar kan främja ansvarsfull förvaltning av fiskbestånd, men det kan ta tid.

-

Långsamma förhandlingar och oenighet kan fördröja fördelarna.

+1

Detta hindrar större nationer och flottor från att dominera och säkerställer rättvisa.

+1

Bra samarbete kan hålla tillgången till fisk och skaldjur trygg och stabil för alla.

1 Du inför strikta regler för påväxt och barlastvatten i Norra ishavets vatten.

+2

Starka regler stoppar skadliga arter från att spridas och skyddar det inhemska djurlivet.

-1

Nya regler kostar mer tid, personal och utrustning, vilket bromsar en del ekonomisk tillväxt.

+1

Skyddar levnadssätten för samhällen som är beroende av inhemska arter för mat och kultur.

+1

Detta sänker risken för matförorening och sjukdomar som kan spridas från djur till människor (zoonos).

2 Du låter fartyg fortsätta utan extra regler om invasiva arter.

-2

Fler invasiva arter kan skada djurlivet och ekosystemen i Norra ishavet.

+1

Sjöfarten växer snabbt och drar in pengar, men långsiktiga skador på fiskerier och ekosystemet kan kosta mer längre fram.

-1

Detta skadar samhällen som är beroende av inhemska arter för sin överlevnad och sina traditioner.

-2

Sjukdomar och föroreningar från invasiva arter kan innebära allvarliga hälsorisker, inklusive zoonoser.

3 Du kräver att fartyg rengör sina skrov innan de går in i Norra ishavets vatten.

+1

Att rengöra fartygsskrov hjälper till att stoppa spridningen av invasiva arter.

+1

Det här alternativet är billigare än fullständiga regleringar och låter företagen fortsätta med färre förseningar.

+1

Detta balanserar behoven hos lokala samhällen och sjöfartsnäringen.

+1

Detta minskar risken för smitta från djur till människa (zoonos) och bevarar tillgången till nyttiga källor av fisk och skaldjur.

1 Du investerar i vattenbrukssystem som klarar varmare vatten.

+1

Mer motståndskraftiga odlingssystem hjälper till att skydda vildfisk och minskar den påverkan på djurlivet som uppstår när fisk rymmer från odlingen.

+2

Tidiga investeringar håller fiskodlingen lönsam och konkurrenskraftig.

+1

Detta stödjer jobb och samhällen som är beroende av fiskodling.

+1

Friskare odlingar betyder färre parasiter och säkrare fisk att äta.

2 Du bromsar utbyggnaden av vattenbruk för att skydda miljön.

+2

Att bromsa tillväxten ger ekosystemen en paus och hjälper till att skydda vilda arter.

-1

Mindre odling betyder mindre vinster och affärstillväxt för tillfället.

-1

Detta kan leda till förlorade jobb i områden som är beroende av fiskodling.

+1

Färre fiskar i odlingarna betyder färre sjukdomar och mindre behov av antibiotika.

3 Du finansierar forskning för att övervaka klimateffekter och anpassa vattenbruksmetoder.

+1

Forskning hjälper till att sköta odlingarna bättre i framtiden.

+1

Detta hjälper näringen att förbli stark på lång sikt, även om det kostar mer nu.

+1

Detta ger odlarna verktygen att fortsätta arbeta när klimatet förändras.

+1

Bättre information betyder säkrare fisk och färre hälsorisker.

Medelhavet

1

1 Du lanserar en kampanj för att uppmuntra folk att äta drakfisk.

+1

Att äta drakfisk hjälper till att minska deras antal och skyddar inhemsk fisk.

+1

Detta öppnar nya marknader för fiskare och restauranger, även om det krävs skicklighet för att tillaga drakfisk på ett säkert sätt.

+1

Detta ger inkomst till småskaliga fiskare och kustsamhällen.

+1

Drakfisk är fettsnål och kan vara en nyttig och prisvärd mat.

2 Du skapar medborgarforsknings- och dykarprogram för att spåra och avlägsna drakfisk i viktiga områden.

+2

Riktade avlägsnanden i känsliga områden skyddar viktiga inhemska arter.

-1

Att utbilda och organisera volontärer kostar pengar utan direkta vinster.

+1

Det engagerar lokalbefolkningen och ökar medvetenheten.

-1

Det finns en risk att bli stucken om folk inte är ordentligt utbildade.

3 Du finansierar forskning för att se om nya rovdjur kan hjälpa till att kontrollera dem.

-1

Att införa nya arter kan skada inhemska arter.

-1

Forskning tar tid och ger inte utdelning direkt.

-

Ingen tydlig effekt för tillfället — eventuella fördelar skulle komma senare.

-

Ingen större påverkan på hälsan i det här skedet.

1 Du främjar fiske av blåkrabba och marknadsför den som en lokal delikatess.

+1

Att fånga blåkrabbor hjälper till att skydda inhemska arter och ekosystem.

+2

Efterfrågan på blåkrabbor ökar, vilket skapar nya affärer för fiskare och restauranger.

+1

Detta ger jobb och minskar skador på redskap, även om inte alla gynnas lika mycket.

+1

Detta erbjuder ett billigt och nyttigt alternativ, rikt på protein och nyttiga fetter.

2 Du investerar i storskaliga avlägsnandeinsatser och övervakningsprogram.

+2

Detta är det bästa alternativet för att skydda inhemska arter och återställa balansen.

-1

De kvarvarande maneterna fortsätter att sticka badande.

+2

Detta hjälper fiskare att fortsätta fiska de inhemska arter de är beroende av och minskar förlusten av redskap.

-

Inga omedelbara hälsoeffekter.

3 Du gör ingenting och hoppas att naturen hittar sin egen balans.

-2

Att låta krabborna sprida sig gör det värre för inhemska arter.

-1

Fiskeredskap skadas och traditionella fångster blir svårare att hitta.

-1

Småskaliga fiskare drabbas hårdast av förlorad inkomst.

-1

Störda leveranskedjor sänker kvaliteten på fisk och skaldjur och livsmedelstryggheten.

1 Du kräver DNA-testning och digital spårning för alla fisk- och skaldjursprodukter.

+2

DNA-testning säkerställer att fisk och skaldjur identifieras korrekt och hjälper till att stoppa försäljning av olaglig eller hotad fisk.

-1

Ny teknik och testning gör det dyrare för säljare.

+2

Detta skyddar ärliga producenter och fiskare och hjälper utsatta köpare att vara trygga.

+1

Detta minskar allergirisker och ser till att folk vet vad de äter.

2 Du lanserar en nationell kampanj för att hjälpa folk att känna igen säsongsfisk och lokal fisk.

+1

Att främja lokal fisk och säsongsfisk stödjer ansvarsfullt fiske och förhindrar överfiske.

-1

Stora kampanjer kostar pengar och ger inte vinst direkt.

+1

Detta hjälper små fiskare att sälja sin fångst och konkurrera med större säljare.

+1

Detta uppmuntrar folk att göra säkrare och nyttigare val av fisk och skaldjur.

3 Du skapar en pålitlig märkning, "Mediterranean Verified", för spårbar fisk och skaldjur.

+1

Märkningen uppmuntrar ansvarsfulla inköp och tydlig märkning, vilket minskar olagliga och ohållbara metoder.

+1

Det kostar lite att driva, men ökar värdet på certifierad fisk och skaldjur.

+1

Märkningen bygger förtroende och belönar fiskare som följer reglerna.

+1

Detta gör fisk och skaldjur säkrare att äta genom att förbättra spårbarhet och öppenhet.

1 Du inför strikta fiskekvoter och säsongsförbud.

+2

Bestånden av fisk och skaldjur återhämtar sig, vilket hjälper till att balansera havets ekosystem.

-1

Fiskare tjänar mindre på kort sikt, men kan tjäna på det senare om bestånden återgår till det normala.

-2

Utan hjälp förlorar småskaliga fiskare mest.

-

Ingen omedelbar hälsoeffekt.

2 Du främjar hållbart vattenbruk av inhemska arter.

+1

Om det görs hållbart avlastar detta trycket på vildfisk, särskilt när bara inhemska arter odlas.

+2

Detta främjar lokala jobb och matproduktion och minskar beroendet av import.

-

Nya jobb hjälper vissa, men andra, som små fiskare, kan få det svårt.

+1

Även om näringsvärdet skiljer sig från vildfisk erbjuder denna lösning livsmedelstrygghet.

3 Du lanserar ett kulturarvsprogram för fisk och skaldjur för att stödja kreativitet och hållbarhet inom matlagningssektorn.

+1

Mindre efterfrågan på överfiskade arter hjälper till att skydda havet.

+2

Detta stödjer lokala restauranger och turism genom en ny kulinarisk identitet som drar internationell uppmärksamhet.

+1

Detta hyllar kulturella traditioner och små catering- och turistföretag, men stödjer inte lokala fiskare.

+1

Detta uppmuntrar varierade och hållbara dieter, vilket ökar livslängden.

1 Du skapar marina klimatfristäder och fiskeförbudszoner.

+2

Detta skyddar sårbara arter och ger livet i havet en chans att anpassa sig till ett varmare klimat.

-1

Fiskare kan förlora tillgången till vissa områden till en början, men bestånden kan återhämta sig med tiden.

-2

Mindre fiskare drabbas mest om de inte får stöd.

+1

Att skydda korall, plankton och musslor hjälper till att hålla tillgången på fisk och skaldjur stabil och näringsrik.

2 Du stödjer forskning och anpassning för drabbat fiske och vattenbruk.

+1

Forskningens resultat minskar trycket på djurlivet.

-1

Forskning kräver pengar, men fördelarna kommer inte direkt.

+1

Detta ger små företag en chans att anpassa sig till klimatförändringarna.

-

Inga omedelbara effekter på hälsan.

3 Du lanserar en klimatåtgärdsavtal för Medelhavet.

+2

Internationellt samarbete kan hjälpa till att skydda arter och livsmiljöer i hela Medelhavet.

+1

Gemensamma regler och handlingsplaner kan stödja fiske och turism på lång sikt.

+1

Detta uppmuntrar samarbete mellan länder och ger mindre samhällen möjlighet att agera.

+1

Bättre regional planering kan säkra ren och nyttig fisk och skaldjur för alla.

1

1 Du inför strikta regler för att begränsa avrinning från jordbruk och städer.

+1

Detta förbättrar vattenkvaliteten och hjälper till att skydda havets ekosystem.

-1

Detta medför högre kostnader för lantbrukare och städer för att förbättra sina system.

-1

Mindre gårdar och lokala myndigheter kan ha svårare att uppfylla de nya reglerna.

+1

Mindre giftiga föroreningar i kustområden sänker risken för allvarliga hälsoproblem, särskilt neurologiska tillstånd.

2 Du uppgraderar reningsverk för att minska utsläppen.

+1

Detta minskar en av de största föroreningskällorna och hjälper ekosystemen att återhämta sig.

-

Det är dyrt att komma igång, men det sparar pengar på lång sikt genom att förebygga hälsoproblem och miljöskador.

+1

Detta ger tillgång till rent vatten för alla och hjälper till att skydda samhällen.

+1

Bättre vattenkvalitet förbättrar folkhälsan, inklusive den psykiska hälsan.

3 Du startar en informationskampanj med belöningar för att få alla att frivilligt minska föroreningarna.

-1

Livet i havet fortsätter att lida om framstegen är för långsamma eller ojämna

-

Ingen direkt påverkan

+1

Detta uppmuntrar gemensamt agerande utan att straffa någon.

-1

Om åtgärderna går för långsamt stannar giftiga ämnen kvar i vattnet och håller människor i riskzonen.

1 Du inför säsons- eller områdesbaserade fiskebegränsningar i bullriga zoner.

+1

Sill kan vila och fortplanta sig bättre i lugnare områden, vilket hjälper antalet att öka igen.

-

Att fiska mindre på vissa platser sänker intäkterna på kort sikt, men det hjälper till att hålla sill tillgänglig i framtiden.

+1

Detta hjälper till att skydda kulturella traditioner och säkrar långsiktig tillgång till sill för lokala fiskare och samhällen.

+1

Mindre stressad fisk är mer näringsrik. Detta skyddar också denna nyttiga lokala födokälla för framtida generationer.

2 Du uppmuntrar tystare motorer och utrustning för fiske och sjöfart.

+2

Med mindre buller lever sillen i en tryggare och lugnare miljö och kan frodas.

+1

Ny tyst teknik hjälper till att modernisera fiske- och sjöfartsnäringen och håller den konkurrenskraftig.

-1

Vissa småskaliga fiskare kan ha svårt att ha råd med nya tysta båtar eller ny utrustning.

+1

Friskare sill betyder bättre näringsvärden för dem som äter den.

3 Du uppmuntrar folk att äta mer varierad fisk och skaldjur, så att de blir mindre beroende av sill.

+1

Att minska trycket på sillen hjälper till att skydda balansen i havets liv, även om bullret fortfarande är ett problem.

+2

Fler sorters fisk och skaldjur betyder fler affärsmöjligheter för fiskare, restauranger och matmarknader.

+1

Småskaliga fiskare kan bredda sina intäkter med andra arter.

+1

Ett bredare utbud av fisk och skaldjur kan betyda bättre kost.

1 Du investerar i att avlägsna alger och öka syret för att förhindra döda bottenar.

+1

Mer syre i vattnet hjälper fisk och havsdjur att leva och växa.

-1

Dessa projekt kostar mycket och löser inte problemet vid källan.

+1

Detta hjälper fiskare och kustsamhällen genom att fisken kommer tillbaka och genom att begränsa skadorna som algerna orsakar på båtar och utrustning.

+1

Renare vatten betyder färre gifter och bättre fisk och skaldjur samt bättre badförhållanden.

2 Du främjar hållbart jordbruk på land för att begränsa gödselavrinning.

+2

Att stoppa föroreningar vid källan håller havet friskare och skyddar kust- och havsekosystem.

-1

Lantbrukare behöver ekonomiskt stöd och tid för att ändra hur de arbetar.

-1

Småskaliga lantbrukare har svårare att anpassa sig.

+1

Friskare vatten, mat och miljö hjälper människor att må bättre och känna sig tryggare.

3 Du stödjer restaurering av kustnära våtmarker som filter mellan land och hav.

+2

Våtmarker fungerar som naturliga filter som tar upp överflödiga näringsämnen och är dessutom rika livsmiljöer för fisk, fåglar och ryggradslösa djur.

-

Att restaurera våtmarker kostar mycket, men det kan också ge nya inkomster genom till exempel naturturism.

+1

Hjälper både kust- och inlandssamhällen genom våtmarkernas ekosystemtjänster.

+1

Mindre alger betyder renare vatten och färre risker för människors hälsa.

1 Du inför striktare fiskeregler så att fiskbestånden kan växa till igen.

+2

Detta ger fiskbestånd och livsmiljöer tid att återhämta sig och bli starkare.

+1

Fiskare kan tjäna mindre ett tag, men det hjälper till att trygga fiskejobb i framtiden.

+1

Detta stödjer en bättre framtid för fiskare genom att uppmuntra dem att fiska mer varierade arter och genom att hjälpa mindre fiskeföretag.

-

Ingen direkt påverkan.

2 Du lanserar storskaliga projekt för att restaurera livsmiljöer i viktiga områden.

+2

Hjälper områden där fisk behöver leka och växa, vilket gör att livet i havet återvänder.

-1

Det är dyrt att starta och underhålla, och det tar tid innan resultaten syns.

-

Mestadels neutralt om inte lokala samhällen involveras eller får jobb av arbetet.

+1

Ett friskare hav betyder bättre kvalitet på fisk och skaldjur över tid.

2 Du främjar selektiva fiskeredskap som är säkrare för naturen men fortfarande tillåter fiske.

+1

Nya redskap skyddar havsbotten och undviker att fånga arter oavsiktligt.

+1

Fiskare kan fortsätta arbeta och kan fånga produkter av högre kvalitet, men nya redskap kostar pengar.

-1

Små fiskare kanske inte har råd med redskapen eller behöver utbildning för att använda dem.

-

Ingen direkt påverkan på hälsan.

1 Du ökar tillsynen och straffen för orapporterat fiske.

+1

Detta skyddar fisken genom att se till att färre fångas utan att rapporteras.

-1

Strikta regler kan göra fisket svårare till en början och kosta mycket att upprätthålla.

+1

Rättvist för fiskare som redan följer reglerna.

+1

Bättre spårbarhet betyder säkrare fisk och skaldjur och mindre risk att äta felmärkt fisk (vilket kan vara farligt vid allergi).

2 Du samarbetar med fiskare för att samla in bättre data och erbjuder belöningar för att rapportera fångster.

-1

Om inte alla fiskare frivilligt följer planen kanske den inte fungerar tillräckligt bra.

+1

Fiskare kan fortsätta arbeta och börja bygga bättre rapporteringsvanor.

+1

Detta bygger förtroende, delat ansvar och en känsla av delaktighet bland kustsamhällen.

-

Ingen direkt påverkan.

3 Du använder teknik som kameror och digitala loggböcker för att spåra vad som fångas på båtarna.

+2

Ger tydliga data i realtid för att skydda fiskbestånd och minska olagligt eller skadligt fiske.

-1

Dyrt att installera och driva systemen.

-2

Detta väcker integritetsfrågor, då vissa fiskare känner sig ständigt övervakade.

-

Ingen direkt påverkan.

Svarta havet

1

1 Du uppmuntrar fisket att använda krokare i stället för nät i drabbade regioner.

-2

Maneterna fortsätter att blomma, vilket påverkar fortplantningen hos inhemska arter.

+1

Fisket stoppas inte och fiskare behåller en inkomst, men det finns färre arter att fånga, så priserna på fisk och skaldjur stiger.

-2

Mindre fiskare har inte råd med nya redskap och missgynnas. Dyrare fisk och skaldjur gör det svårare för låginkomstfamiljer att köpa fisk.

-1

Antalet badande som blir stuckna av maneter fortsätter att öka.

2 Du utvecklar ekonomiska användningsområden för maneter, som livsmedel, läkemedel eller gödningsmedel.

+2

Manetbeståndet minskar och inhemska arter kan frodas igen.

+2

Nya jobb och företag växer fram ur manetprodukter.

+2

Lokala jobb skapas och fiskare kan återgå till sitt vanliga arbete.

+1

Färre badande blir stuckna. Nya läkemedelsprodukter baserade på maneter kommer ut på marknaden.

3 Du inför striktare kontroll av barlastvatten från fartyg för att förhindra ytterligare introduktion av invasiva maneter.

-1

Detta bromsar problemet, men löser inte de maneter som redan finns där.

-2

Fartyg och fiskare drabbas av förseningar och fler regler, medan maneterna fortfarande orsakar problem. Priserna på fisk och skaldjur stiger.

-2

Småskaliga fiskare drabbas mest. Högre priser på fisk och skaldjur är tufft för låginkomstfamiljer.

-

Ingen större direkt effekt.

1 Du ökar tillsynen och straffen för olagligt fiske.

+2

Striktare kontroller betyder att färre fiskar tas orättvist, så arterna kan återhämta sig.

-2

Övervakning och patrullering är dyrt, även om det hjälper till att skydda fiskbestånden på lång sikt.

+1

Ärliga fiskare skyddas från orättvis konkurrens.

+1

Bättre spårbarhet betyder säkrare fisk och skaldjur för alla.

2 Du stödjer lagligt fiske med incitament.

+1

Att uppmuntra hållbara metoder hjälper fiskbestånden att växa över tid.

-1

Att ge subventioner kostar pengar på kort sikt.

+2

Fiskare som följer reglerna, särskilt de småskaliga, belönas och får stöd.

+1

Säkrare fiskemetoder hjälper till att hålla fisk och skaldjur rena och spårbara.

3 Du samarbetar med grannländer för att förbättra kontrollen.

+1

Eftersom arter vandrar inom Svarta havet hjälper gränsöverskridande samarbete till att skydda havsdjuret.

+1

Att dela patruller och information sparar pengar och gör fiskeekonomin stabilare.

+1

Alla följer samma regler, vilket känns rättvist och bygger förtroende.

+1

Bättre övervakning betyder säkrare fisk och skaldjur i hela regionen.

1 Du inför striktare fiskekvoter för att skydda sardellbestånden.

+1

Sardellbestånden får en chans att återhämta sig, vilket också hjälper hela ekosystemet.

-1

Med färre sardeller att fånga förlorar fiskare en viktig inkomstkälla på kort sikt.

+1

Detta skyddar den långsiktiga tillgången till sardeller, särskilt för små fiskare.

+1

Lägre risk för överfiske och oreglerade fångster säkrar kvaliteten på fisk och skaldjur och konsumenternas långsiktiga tillgång till sardeller.

2 Du främjar alternativa arter för att minska beroendet av sardell.

+1

Att minska trycket på sardellerna hjälper till att balansera havets näringssystem.

+1

Nya marknader för andra arter öppnas, vilket ger nya affärsmöjligheter.

-1

Vissa traditionella sardellfiskare kan ha svårt att ändra sina vanor eller sin utrustning.

+1

Att äta ett bredare utbud av fisk och skaldjur kan ge bättre kost.

3 Du investerar i vattenbruk som ett komplement till fisket.

+1

Fiskodling hjälper till att minska trycket på de vilda sardellbestånden.

+1

Detta skapar nya jobb och säkrar en stabil tillgång på sardell.

-1

Övergången till vattenbruk riskerar att lämna småskaliga fiskare på efterkälken.

-

Ingen omedelbar påverkan.

1 Du uppmuntrar fiskare att fånga den här snäckan med selektiva redskap som inte skadar andra djur eller havsbotten.

+1

Andra havsdjur och havsbotten förblir skyddade, medan beståndet av Rapana venosa minskar.

+2

Fiskare tjänar pengar på att sälja Rapana som en ny skaldjursprodukt.

-1

Mindre fiskare kanske inte har råd med de specialredskap som krävs för att vara med.

-

Ingen större påverkan på hälsan.

2 Du väljer att inte agera och litar på att naturen alltid hittar sin väg.

-2

Situationen förvärras och för inhemska arter som ostron och musslor till randen av utrotning.

-2

Fiskare förlorar inkomster när musslor, ostron och andra drabbade arter försvinner.

-1

Kustsamhällen och småskaliga fiskare drabbas hårdast.

-1

Med färre lokala alternativ av fisk och skaldjur äter folk mindre nyttig mat från havet.

3 Du uppmuntrar till att skapa nya produkter av havssnäckan.

+1

Detta hjälper till att kontrollera spridningen av den här havssnäckan och ger inhemska arter en chans att återhämta sig.

+2

En ny industri växer fram, och Rapana-produkter kan till och med exporteras.

+1

Lokala jobb skapas av de nya företagen.

+1

Snäckorna används för att skapa nya läkemedelsprodukter.

1 Du inför striktare fiskekvoter och övervakning.

+2

Detta minskar fisketrycket, ger piggvaren tid att återhämta sig och hjälper ekosystemet att hålla balansen.

-1

Fiskare som är beroende av piggvar kan tjäna mindre på kort sikt.

-1

Småskaliga fiskare kan drabbas hårdast av de nya reglerna.

+1

Att skydda piggsvarsbestånden nu betyder att folk kan fortsätta äta denna näringsrika fisk i framtiden.

2 Du främjar fiske och konsumtion av alternativa arter med friskare bestånd.

+1

Mindre tryck på piggvaren hjälper den att återhämta sig och främjar ett mer balanserat nyttjande av havets resurser.

+1

Detta öppnar nya marknader för mindre kända fiskar och hjälper fisk- och skaldjurssektorn att anpassa sig.

+1

Fiskare kan fortsätta arbeta genom att byta till nya arter utan att tömma piggsvarsbestånden.

+1

En mer varierad kost av fisk och skaldjur kan förbättra hälsan och näringsintaget.

3 Du investerar i odling av piggvar för att minska trycket på de vilda bestånden.

-1

Om de inte sköts väl innebär odlingar risker som föroreningar från foder eller rymd odlad fisk.

+1

Vattenbruk skapar nya inkomster och jobb i regionen.

-

Odling skapar stabila jobb men gynnar kanske inte småskaliga fiskare.

-1

Det finns en risk att nya odlingar sköts dåligt på grund av bristande erfarenhet. Möjliga problem inkluderar parasiter eller felaktig användning av antibiotika.

Atlanten / Engelska kanalen / Nordsjön

1

1 Du stänger fisket av den här arten genom att införa ett moratorium.

+2

Torskbestånden får mer tid att växa.

-2

Detta är en stor inkomstförlust för hela fisk- och skaldjursnäringen, inte bara för fiskarna.

-1

Små fiskare och fattigare familjer drabbas hårdast.

-1

Folk kan inte längre få tag på denna billiga och nyttiga fisk, som är en populär källa till protein och nyttiga fetter.

2 Du sänker fiskekvoterna för torsk.

+1

Torsken får fler chanser att fortplanta sig.

-1

Fiskare fångar färre och tjänar lite mindre för tillfället.

+1

Detta hjälper till att skydda tillgången till torsk för framtida generationer och för små fiskare vars försörjning är beroende av den.

-

Ingen större påverkan.

3 Du ger subventioner till fiskare för att införa redskap som minskar bifångsten av torsk.

+1

Färre torskar fångas av misstag.

-

Fiskare lägger pengar på redskap men tjänar fortfarande på fisket.

+1

Detta hjälper fiskare att ställa om utan att förlora jobben.

-

Ingen större påverkan.

1 Du ber odlare att odla kelp för att hjälpa till att göra vattnet mindre surt.

+2

Kelp minskar CO2 i vattnet, dämpar surhetens effekter på skaldjursodlingar och ger livsmiljö åt havsdjur.

+1

Odlarna kan sälja kelpen och tjäna mer pengar.

+1

Det är billigt och enkelt, så alla odlingar kan prova det, även små.

+1

Kelp blir tillgänglig på marknaden. Den är en bra källa till jod, som är viktigt för sköldkörtelns funktion.

2 Du samarbetar med forskare för att prova starkare ostronstammar som klarar surt vatten bättre.

+1

Ostronen förblir starka även i surt vatten.

-

Det kostar pengar att ställa om, men det lönar sig senare.

-1

Större odlingar kan få bättre tillgång till dessa ostron än små producenter.

-

Ingen större påverkan.

3 Du uppmuntrar odlare att kontrollera vattnet och tillsätta naturliga produkter som krossade skal eller kalksten för att justera pH-värdet.

+1

Hjälper ostronungel att överleva och växa i kläckerier.

-1

Utrustningen och underhållet för att göra detta är dyrt.

-1

Bara större odlingar har kanske råd med verktygen utan subventioner.

-

Ingen större påverkan.

1 Du låter allt vara som det är.

-2

CO2-utsläpp från transport bidrar till klimatförändringar och påverkar indirekt havets ekosystem.

+1

Det är billigare att låta allt vara som det är.

-1

Lokala fiskare får inga jobb från räkskalning.

Ingen större påverkan.

-

2 Du hjälper till att sätta upp maskiner för att skala räkor nära där de fångas.

+1

Mindre transport betyder färre CO2-utsläpp, vilket bidrar till att bromsa klimatförändringarna.

+2

Kostnaden för att köpa maskinerna vägs snabbt upp av de lokala jobb som skapas, vilket bidrar till den lokala ekonomin.

-2

Maskiner minskar antalet jobb som skulle kunna skapas för människor. Arbetare i Marocko förlorar sina jobb.

Ingen större påverkan.

-

3 Du investerar i sociala kooperativ där arbetare skalar för hand nära fiskezonen.

+1

Det minskar CO2-utsläppen från transport genom att skalning sker lokalt.

-1

Arbetarnas löner är högre i Europa än i Marocko, vilket kostar mer för samma resultat.

+1

Hjälper lokalbefolkningen att få jobb och lära sig färdigheter lokalt, men arbetare i Marocko förlorar sina jobb.

-1

Räkor kan bli för dyra för vissa familjer.

1 Du minskar olje- och gasproduktionen drastiskt.

+2

Mindre buller och föroreningar hjälper havsdjuret att återhämta sig.

-2

Många människor förlorar jobb och pengar inom olje- och gassektorn.

+1

Du visar ett starkt engagemang för att skydda naturen och framtida generationer.

+1

Ett renare hav betyder bättre hälsa, särskilt för människor nära kusten.

2 Du letar efter samma art att fånga i andra hav.

-1

Andra hav skadas av överfiske.

+1

Fisket fortsätter och drar in pengar på nya platser.

-1

Detta skadar både lokala och avlägsna fiskesamhällen.

-2

Föroreningar från olje- och gassektorn orsakar med tiden allvarliga folkhälsoproblem i kustsamhällen.

3 Du gör en överenskommelse med närliggande länder för att begränsa föroreningar och buller från olja och gas.

+1

Livet i havet känner mindre stress och kan återhämta sig något.

-

Ingen större påverkan. Aktörerna fortsätter vara verksamma, vilket väger tyngre än kostnaden för anpassning.

+1

Rättvisa regler hjälper till att skydda naturen och jobben.

-

Ingen större påverkan.

1 Du inför tillsammans ett förbud mot kammusselfiske under viktiga fortplantningsperioder.

+2

Kammusslorna får tid att växa och fortplanta sig.

-1

Fiskare förlorar pengar under förbudet i båda länderna.

+1

Reglerna är samma för alla, vilket är mer rättvist och undviker missnöje mellan fiskesamhällen.

-

Ingen större påverkan.

2 Du låter varje land fiska med egna regler, men inför ett deeskaleringsprotokoll om konflikter uppstår.

-1

Kammusslorna är fortfarande utsatta för för högt tryck.

+1

Fiskare fortsätter arbeta och tjäna pengar.

-2

Olika regler orsakar ilska och bråk trots deeskaleringsprotokollet.

-

Ingen större påverkan.

3 Du gör en gemensam plan för kammusslor med begränsningar och områden som stängs i tur och ordning.

+1

Kammusslorna kommer långsamt tillbaka tack vare begränsningarna.

+1

Vissa förändringar behövs, men jobb och kammusslor förblir trygga på lång sikt.

+2

Fiskesamhällen samarbetar och bråk är mindre.

-

Ingen större påverkan.

Funded by
the European Union

PART OF THE

EU MISSIONS

RESTORE OUR OCEAN & WATERS